

Posudek na diplomovou práci Jarmily Gabrielové: Vlastnosti charakterizující kriticky ohrožené druhy naší květeny

Předložená studie se na recyklovaném papíru 62 stran textu a dalších 18 stran přehledně zpracovaných příloh zabývá klíčovými vlastnostmi vzácných a ohrožených druhů, které by mohly souviset právě s jejich vzácností. Autorka za tím účelem porovnávala vlastnosti druhů kategorie C1 Červeného seznamu s vlastnostmi druhů příbuzných, ale hojných, s vlastnostmi druhů ze stejných stanovišť, jakož i s vlastnostmi druhů v globálním měřítku celé české flóry. Zpracovala databázové údaje a nasbírala i soubor experimentálních dat, které poté vyhodnotila relevantními statistickými nástroji.

Autorka si zvolila, alespoň z mého pohledu, velezajímavou a rozhodně horkou otázku, po které jde celá moderní ochrana přírody, totiž „Co činí druhy vzácnými?“. Text zaujme vyspělým odborným slangem, který spolu s kvalitním technickým zpracováním evokuje dojem odborné knižní publikace. Citovaná literatura zahrnuje úctyhodných 101 položek, ve které se pár nevyhnutelných nepřesností snadno ztratí. Asi u každé diplomové práce lze poměrně snadno najít soubor publikací, které v ní nejsou a pak poněkud lacině tvrdit, že by tam určitě měly být zmíněny. Přesto by podle mě této studii prospěl o něco velkorysejší ekologický kontext, zahrnující koncept vzácnosti rostlinných druhů, popřípadě jejich vymírání nebo i druhy extrémně úspěšné.

Na poměry diplomových prací čtivý Úvod navazují docela široce pojaté cíle práce, kterým by neublížilo jisté zeštíhlení. Vcelku relevantně zpracovaná Metodika, až na pár nepřesností, odhaluje kvalitní data i vhodně zvolené řešení nastolených otázek. Pěkně pojatým Výsledkům lze vytknout snad jen občasnou invazi textu z Diskuze, patrnou zejména v pasáži o opylovacích pokusech. Samotná Diskuze je poměrně kvalitní a prošpikovaná relevantními citacemi i zajímavými postřehy.

Autorka přes uvedené výtky, které jsou nakonec spíše formálního charakteru, bezpochyby prokázala schopnost vynaložit spoustu tvrdé odborné práce, získat soubor zajímavých dat a zpracovat ho sofistikovanými softwarovými nástroji.

K práci mám tyto dotazy:

- Str. 8 – Mohla by autorka komentovat tvrzení, že vzácnost ještě nutně neznamená ohrožení?
- Str. 18 – Co vedlo autorku k volbě zmíněného režimu pro klíčení semen? Jak stará byla semena? Prošla před první vyšetím nějakým zásahem?
- Str. 42 – Mohla by autorka komentovat tvrzení, že pro řadu jejích taxonů chybí info o jejich postavení v rámci fylogenetického stromu?
- Jak se autorka postavila k chybějícím údajům pro jednotlivé druhy, pokud se takové případy vyskytly?
- Jak autorka řešila sporné případy – například protichůdné údaje nebo údaje na pomezí dvou kategorií?
- Které studované znaky autorka považuje za „dobré“ a které se jí naopak neosvědčily, například z metodických důvodů?
- Které znaky by autorka zahrnula v případné navazující studii?
- Bylo by podle autorky přínosné srovnání vzácných druhů se skupinou druhů invazních? A jak by to podle ní dopadlo?
- Jak by autorka přišla na to, že se mýlí a že znak vzácného druhu, ve kterém se tento druh liší od hojného příbuzného, ve skutečnosti nejspíš nesouvisí se vzácností?

- Mohla by autorka, při vědomí nevyhnutelné povrchnosti komentovat, zda plyne z jejich výsledků něco podnětného pro management vzácných rostlin?

Předloženou práci považuji za kvalitní a její klíčové části po nezbytných úpravách za publikovatelné v odborném periodiku. Vzhledem k tomu ji doporučuji k obhajobě a v případě přesvědčivé obhajoby ji navrhuji hodnotit jako *výbornou*.

České Budějovice, 17. září 2009

RNDr. Stanislav Mihulka, PhD.